

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 14ης Οκτωβρίου 2004*

Στην υπόθεση C-336/02,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ,

την οποία υπέβαλε το Landgericht Düsseldorf (Γερμανία), με απόφαση της 8ης Αυγούστου 2002, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Σεπτεμβρίου 2002, στο πλαίσιο της διαδικασίας

Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH

κατά

Brangewitz GmbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος, A. Rosas, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts και S. von Bahr (εισηγητή), δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: Múgica Arzamendi, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συνεδριάσεως της 8ης Ιανουαρίου 2004,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH, εκπροσωπούμενη από τον K. von Gierke, Rechtsanwalt,
- η Brangewitz GmbH, εκπροσωπούμενη από τον M. Miersch, Rechtsanwalt, επικουρούμενο από τον R. Wilhems, Patentanwalt και τον M. Timmermann, Rechtsanwalt,
- η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον W.-D. Plessing και την A. Tiemann,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την S. Terstal,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον G. Braun, επικουρούμενο από τον R. Bierwagen, Rechtsanwalt,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 17ης Φεβρουαρίου 2004,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών (ΕΕ L 227, σ. 1), και 9 του κανονισμού (ΕΚ) 1768/95 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 1995, για τη θέσπιση εκτελεστικών κανόνων σχετικά με τη γεωργική εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94 (ΕΕ L 173, σ. 14).

- 2 Η ως άνω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Saatgut-Treuhandverwaltungsgesellschaft mbH (στο εξής: STV) και της Brangewitz GmbH (στο εξής: Brangewitz) σχετικά με τις πληροφορίες που η Brangewitz, ως μεταποιητής, οφείλει να παράσχει, κατόπιν αιτήσεως, στην STV όσον αφορά τις παρασχεθείσες υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής των φυτικών ποικιλιών που προστατεύονται από τον κανονισμό 2100/94 και/ή από την εθνική νομοθεσία.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική νομοθεσία

- 3 Από το άρθρο 1 του κανονισμού 2100/94 προκύπτει ότι ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών ως μοναδική και αποκλειστική μορφή κοινοτικής προστασίας της βιομηχανικής ιδιοκτησίας επί φυτικών ποικιλιών.
- 4 Δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, ο αποκαλούμενος «δημιουργός», που είναι φορέας του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, είναι το πρόσωπο «που δημιούργησε ή ανακάλυψε και ανέπτυξε την ποικιλία ή ο διάδοχός του».
- 5 Σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2100/94:

«1. Σύμφωνα με το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας, ο κάτοχος ή οι κάτοχοι κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, καλούμενος εφεξής “κάτοχος”, δικαιούται να προβαίνει στις ενέργειες που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 15 και 16, για τις ακόλουθες πράξεις όσον αφορά τα συστατικά ποικιλίας, ή τα συγκομισθέντα υλικά της προστατευόμενης ποικιλίας, καλούμενα και τα δύο εφεξής “υλικό”, απαιτείται η άδεια του κατόχου:

α) παραγωγή ή αναπαραγωγή (πολλαπλασιασμός).

- β) επεξεργασία με σκοπό την αναπαραγωγή·

- γ) προσφορά προς πώληση·

- δ) πώληση ή άλλου είδους διάθεση στην αγορά·

- ε) εξαγωγή από την Κοινότητα·

- στ) εισαγωγή στην Κοινότητα·

- ζ) αποθήκευση για οποιονδήποτε από τους προαναφερόμενους στα στοιχεία α' έως στ' λόγους.

Ο κάτοχος μπορεί να χορηγεί την άδεια αυτή υπό όρους και περιορισμούς.»

- 6 Ωστόσο, το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94 προβλέπει τα εξής:

«Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφος 2 και για τη διασφάλιση της γεωργικής παραγωγής, οι καλλιεργητές επιτρέπεται να χρησιμοποιούν, για σκοπούς αναπαραγωγής σε αγρό της εκμετάλλευσής τους, το προϊόν της συγκομιδής το οποίο έλαβαν φυτεύοντας, στην εκμετάλλευσή τους, πολλαπλασιαστικό υλικό μιας

ποικιλίας, εκτός των υβριδίων ή των σύνθετων ποικιλιών, η οποία καλύπτεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών.»

- 7 Το άρθρο 14, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού διευκρινίζει ότι η άδεια αυτή, που αποκαλείται συνήθως «προνόμιο των καλλιεργητών», ισχύει μόνο για τα απαριθμούμενα στο άρθρο αυτό γεωργικά φυτικά είδη. Τα είδη αυτά χωρίζονται σε τέσσερις κατηγορίες, ήτοι κτηνοτροφικά φυτά, σιτηρά, πατάτες, καθώς και ελαιούχα και κλωστικά φυτά.
- 8 Σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94, «[ο]ι προϋποθέσεις της παρεκκλίσεως που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και διασφάλισης των έννομων συμφερόντων του δημιουργού της φυτικής ποικιλίας και του καλλιεργητή καθορίζονται, πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, με εκτελεστικούς κανόνες που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 114, βάσει» ορισμένων κριτηρίων. Μεταξύ των κριτηρίων αυτών περιλαμβάνονται η έλλειψη ποσοτικών περιορισμών όσον αφορά το μέγεθος της εκμεταλλεύσεως του καλλιεργητή, η δυνατότητα μεταποιήσεως για φύτευση του προϊόντος της συγκομιδής εκ μέρους του ίδιου του καλλιεργητή ή εκ μέρους τρίτων που του παρέχουν υπηρεσίες, η υποχρέωση που επιβάλλεται στους καλλιεργητές, εκτός των μικροκαλλιεργητών, να καταβάλλουν στον κάτοχο δίκαιη αμοιβή, η οποία πρέπει να είναι αισθητά χαμηλότερη από το ποσό που καταβάλλεται για τη βάση αδειας παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού της ίδιας ποικιλίας στην ίδια περιοχή, και η αποκλειστική ευθύνη των κατόχων για τον έλεγχο της εφαρμογής του εν λόγω άρθρου 14.
- 9 Το άρθρο 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94 προβλέπει επίσης, μεταξύ των εν λόγω κριτηρίων, την υποχρέωση παροχής πληροφοριών που υπέχουν οι καλλιεργητές και οι μεταποιητές:

«[Ο]ι καλλιεργητές και οι μεταποιητές παρέχουν, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, κατάλληλες πληροφορίες στους κατόχους· κατάλληλες πληροφορίες μπορούν

επίσης να παρέχονται από τους επίσημους φορείς που συμμετέχουν στην παρακολούθηση της γεωργικής παραγωγής, εφόσον οι πληροφορίες αυτές συλλέγονται κατά τη συνήθη άσκηση των καθηκόντων τους, και δεν συνεπάγονται πρόσθετη εργασία ή δαπάνες. Προκειμένου για δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, οι πληροφορίες αυτές παρέχονται με την επιφύλαξη της κοινοτικής και της εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των ατόμων όσον αφορά την επεξεργασία και την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.»

- 10 Από τη δέκατη έβδομη και τη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 2100/94 προκύπτει ότι «η ενάσκηση των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών πρέπει να υπάγεται σε περιορισμούς που καθορίζονται από διατάξεις δημοσίου συμφέροντος», ότι «αυτό περιλαμβάνει τη διασφάλιση της γεωργικής παραγωγής» και ότι, «για τον σκοπό αυτόν, πρέπει να χορηγείται άδεια στους καλλιεργητές για τη χρησιμοποίηση του προϊόντος της συγκομιδής για αναπαραγωγή, υπό ορισμένες προϋποθέσεις».
- 11 Σύμφωνα με το άρθρο του 1, ο κανονισμός 1768/95 θεσπίζει τους εκτελεστικούς κανόνες σχετικά με τους όρους που θέτουν σε ισχύ την παρέκκλιση που ορίζεται βάσει του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94.
- 12 Το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού προβλέπει τα εξής:

«1. Οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 1 θα πρέπει να εφαρμόζονται τόσο από τον κάτοχο, ο οποίος εκπροσωπεί το δημιουργό, όσο και από τον καλλιεργητή κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζονται τα νόμιμα συμφέροντα και των δύο.

2. Τα νόμιμα συμφέροντα δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι διασφαλίζονται εάν ένα ή περισσότερα από τα συμφέροντα αυτά επηρεάζονται δυσμενώς χωρίς να

λαμβάνεται υπόψη η ανάγκη να διατηρηθεί μία λογική ισορροπία μεταξύ όλων αυτών ή η ανάγκη για αναλογικότητα μεταξύ του σκοπού του σχετικού όρου και του αποτελέσματος της εφαρμογής του.»

13 Το άρθρο 9, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 1768/95 προβλέπει τα εξής:

«1. Οι λεπτομέρειες των χρήσιμων πληροφοριών που θα πρέπει να παράσχει ο μεταποιητής στον κάτοχο βάσει του άρθρου 14 παράγραφος 3 έκτη περίπτωση του βασικού κανονισμού μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο σύμβασης μεταξύ του κατόχου και του ενδιαφερόμενου μεταποιητή.

2. Στις περιπτώσεις όπου δεν έχει συναφθεί ή δεν ισχύει μία τέτοια σύμβαση, με κάθε επιφύλαξη ως προς τις απαιτήσεις πληροφόρησης που απορρέουν από άλλη κοινοτική νομοθεσία ή από τη νομοθεσία κρατών μελών, μετά από αίτηση του κατόχου, ο μεταποιητής θα πρέπει να παράσχει χρήσιμες πληροφορίες στον κάτοχο. Χρήσιμα θεωρούνται τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) το όνομα του μεταποιητή, ο τόπος διαμονής του και το επίσημο όνομα και η διεύθυνση της επιχείρησής του·

- β) το αν ο μεταποιητής έχει παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος συγκομιδής που ανήκει σε μία ή περισσότερες ποικιλίες του κατόχου για καλλιέργεια, όπου η ποικιλία ή οι ποικιλίες δηλώθηκαν ή έγιναν γνωστές στον μεταποιητή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο·

- γ) εάν ο μεταποιητής έχει παράσχει τέτοια υπηρεσία, η ποσότητα του προϊόντος συγκομιδής που ανήκει στη συγκεκριμένη ποικιλία ή ποικιλίες, που μεταπονήθηκαν για καλλιέργεια από τον μεταποιητή, καθώς και η συνολική ποσότητα που προέκυψε από τη μεταποίηση αυτή.
- δ) οι ημερομηνίες και οι τόποι όπου πραγματοποιήθηκε η μεταποίηση που αναφέρεται στο στοιχείο γ'.
- ε) το όνομα και η διεύθυνση του προσώπου ή των προσώπων στους οποίους παρείχε την υπηρεσία μεταποίησης που αναφέρεται στο στοιχείο γ) καθώς και τις σχετικές ποσότητες.»

Η εθνική νομοθεσία

- 14 Το άρθρο 10a, παράγραφος 6, του Sortenschutzgesetz 1985 (νόμου του 1985 περί των δικαιωμάτων επί των φυτικών ποικιλιών) (ως είχε στις 25 Ιουλίου 1997, BGBl. 1997 I, σ. 3165), το οποίο ορίζει την υποχρέωση παροχής πληροφοριών όσον αφορά τα δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών που παρέχονται βάσει του γερμανικού δικαίου, προβλέπει τα εξής:

«Οι καλλιεργητές που κάνουν χρήση της δυνατότητας να προβαίνουν σε φύτευση του προϊόντος της συγκομιδής, καθώς και οι εντεταλμένοι από αυτούς μεταποιητές, υποχρεούνται να πληροφορούν τους κατόχους δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών σχετικά με τον βαθμό της φυτεύσεως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 15 Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει ότι η STV είναι μια οργάνωση κατόχων δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών.

- 16 Η STV υπέβαλε στην Brangewitz αιτήσεις παροχής πληροφοριών, σχετικά με τα οικονομικά έτη από 1997/1998 έως 1999/2000, οι οποίες αφορούν τις παρασχεθείσες από την τελευταία υπηρεσίες μεταποιήσεως του προϊόντος της συγκομιδής περίπου 500 φυτικών ποικιλιών, εκ των οποίων ένα μέρος προστατεύεται από τον κανονισμό 2100/94 και οι υπόλοιπες από την εθνική νομοθεσία, με σκοπό τη φύτευσή του.

- 17 Δεδομένου ότι η STV δεν έλαβε τις πληροφορίες που ζήτησε, ενήγαγε την Brangewitz ενώπιον του Landgericht Düsseldorf.

- 18 Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει ότι η STV προσκόμισε, προς στήριξη της αγωγής της, μεγάλο αριθμό δηλώσεων σχετικά με τη φύτευση του προϊόντος της συγκομιδής τις οποίες υπέβαλαν πελάτες της Brangewitz, καθώς και «λογαριασμούς» και «δελτία αποστολής» που συνέταξε η τελευταία. Στους λογαριασμούς, ο καθαρισμός, η μεταποίηση και η απολύμανση υπολογίζονται σε συνάρτηση με τις ποσότητες του κάθε είδους των σιτηρών που αναφέρονται. Επίσης, οι λογαριασμοί περιέχουν εν μέρει στοιχεία σχετικά με τις επεξεργασθείσες φυτικές ποικιλίες.

- 19 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η STV ισχυρίζεται ότι, όπως προκύπτει από τις ως άνω δηλώσεις σχετικά με τη φύτευση του προϊόντος της συγκομιδής, από τους ως άνω λογαριασμούς και τα δελτία αποστολής, η Brangewitz ανέλαβε τη μεταποίηση σπόρων προς φύτευση του προϊόντος της συγκομιδής τουλάχιστον 71 φυτικών ποικιλιών, οι οποίες καλύπτονται από την προστασία των δικαιωμάτων των κατόχων της ποικιλίας ή των κατόχων αδειών αποκλειστικής εκμεταλλεύσεως, των

οποίων τα δικαιώματα είναι εξουσιοδοτημένη να προασπίζεται η STV. Επομένως, η Brangewitz οφείλει να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τις παρασχεθείσες υπηρεσίες μεταποίησης των σπόρων του προϊόντος της συγκομιδής με σκοπό τη φύτευσή τους.

- 20 Η Brangewitz υποστηρίζει ότι η STV δεν έχει γενικό δικαίωμα πληροφόρησης.
- 21 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι από την επιχειρηματολογία της STV προκύπτει, βεβαίως, ότι, από το οικονομικό έτος 1997/1998 έως το οικονομικό έτος 1999/2000, η Brangewitz δραστηριοποιήθηκε ως μεταποιητής τουλάχιστον 71 προστατευόμενων φυτικών ποικιλιών. Ωστόσο, από την ως άνω επιχειρηματολογία δεν προκύπτει ότι η Brangewitz προέβη στη μεταποίηση όλων των φυτικών ποικιλιών ως προς τις οποίες η ενάγουσα ζήτησε την παροχή πληροφοριών.
- 22 Ωστόσο, κατά το αιτούν δικαστήριο, η STV προβάλλει ότι, δυνάμει της διατάξεως του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με τη διάταξη του άρθρου 9 του κανονισμού 1768/95, δεν είναι αναγκαίο να προκύπτει από την επιχειρηματολογία της ότι η Brangewitz προέβη στη μεταποίηση όλων των φυτικών ποικιλιών ως προς τις οποίες ζητούνται πληροφορίες.
- 23 Συναφώς, αφενός, το ως άνω δικαστήριο διερωτάται, αναφερόμενο στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Ruiz-Jarabo Colomer στην υπόθεση C-305/00, Schulin, επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 10ης Απριλίου 2003 (Συλλογή 2003, σ. I-3525), αν ο μεταποιητής πρέπει να θεωρείται υπόχρεος παροχής πληροφοριών μόνον εφόσον υπάρχουν ενδείξεις ότι ο μεταποιητής ασχολήθηκε με τη μεταποίηση της επίμαχης προστατευόμενης φυτικής ποικιλίας.

24 Αφετέρου, αν μόνον όσοι μεταποιητές προέβησαν σε μεταποίηση υλικού προστατευόμενης ποικιλίας υποχρεούνται να παρέχουν στον κάτοχο δικαιωμάτων επί της εν λόγω ποικιλίας πληροφορίες σχετικά με τη μεταποίηση του προϊόντος της συγκομιδής της ποικιλίας αυτής με σκοπό τη φύτευσή του, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν η ως άνω υποχρέωση παροχής πληροφοριών εκτείνεται στο σύνολο των καλλιεργητών για τους οποίους ο μεταποιητής προέβη σε μεταποίηση της επίμαχης ποικιλίας, και όχι μόνον στους καλλιεργητές που είναι γνωστοί στον κάτοχο δικαιωμάτων επί της εν λόγω ποικιλίας και για τους οποίους ο τελευταίος απέδειξε ότι είχαν αναθέσει στον μεταποιητή να προβεί σε επεξεργασία των προστατευόμενων ποικιλιών.

25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Landgericht Düsseldorf αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- 1) Έχουν οι διατάξεις [των άρθρων 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94 και 9 του κανονισμού 1768/95] την έννοια ότι ο κάτοχος μιας προστατευόμενης κατά τον κανονισμό 2100/94 ποικιλίας μπορεί να ζητήσει από τον μεταποιητή πληροφορίες [...] ανεξαρτήτως του αν υπάρχουν ενδείξεις ως προς το αν ο μεταποιητής προσέφερε υπηρεσίες μεταποιήσεως σε σχέση με την προστατευόμενη ποικιλία;

- 2) Στην περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις για τη συνδρομή των πραγματικών περιστατικών στα οποία αναφέρεται το πρώτο ερώτημα: Οφείλει ο μεταποιητής να παράσχει τις κατά το άρθρο 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με το άρθρο 9 του κανονισμού 1768/95, πληροφορίες ως προς όλους τους καλλιεργητές για τους οποίους παρέσχε [...] υπηρεσίες μεταποιήσεως σε σχέση με τις συγκεκριμένες προστατευόμενες ποικιλίες, ή μόνο ως προς τους καλλιεργητές, για τους οποίους ο κάτοχος της προστατευόμενης ποικιλίας έχει ενδείξεις ότι [...] ο μεταποιητής παρέσχε υπηρεσίες μεταποιήσεως σε σχέση με τις συγκεκριμένες προστατευόμενες ποικιλίες;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 26 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού 1768/95, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι προβλέπουν για τον κάτοχο κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας τη δυνατότητα να ζητήσει από έναν μεταποιητή τις πληροφορίες που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις, όταν δεν υπάρχουν ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποιήσεως του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο έλαβαν οι καλλιεργητές φυτεύοντας πολλαπλασιαστικό υλικό μιας ποικιλίας η οποία ανήκει στον κάτοχο και καλύπτεται από το ως άνω δικαίωμα, εκτός των υβριδίων ή των σύνθετων ποικιλιών, και η οποία εμπίπτει σε ένα από τα φυτικά είδη που απαριθμούνται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94.

Παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

- 27 Η STV και η Γερμανική Κυβέρνηση προβάλλουν ότι οι κάτοχοι δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών έχουν, έναντι των μεταποιητών, δικαίωμα ευρείας πληροφόρησης όσον αφορά τις φυτικές ποικιλίες τους. Προς στήριξη του ως άνω ισχυρισμού, η STV και η Γερμανική Κυβέρνηση επικαλούνται τη διατύπωση και την οικονομία των διατάξεων των άρθρων 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, και 9 του κανονισμού 1768/95, καθώς και το αντικείμενο των εν λόγω διατάξεων, τον σκοπό που επιδιώκουν και την αρχή της αναλογικότητας.
- 28 Κατά την STV και τη Γερμανική Κυβέρνηση, από τη διατύπωση και την οικονομία των κανονισμών 2100/94 και 1768/95 προκύπτει ότι ο μεταποιητής οφείλει να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τη μεταποίηση των σπόρων του προϊόντος της συγκομιδής με σκοπό τη φύτευση, υπό τη μόνη προϋπόθεση ότι αυτό του ζητήθηκε από τον κάτοχο δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

- 29 Όσον αφορά την ερμηνεία των επίμαχων διατάξεων, η STV υποστηρίζει ότι η υποχρέωση πληροφόρησης που υπέχει ο μεταποιητής έχει ως αντικείμενο και ως σκοπό τον έλεγχο των πληροφοριών που παρέχουν οι καλλιεργητές. Αν το δικαίωμα πληροφόρησης του κατόχου δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας έναντι του μεταποιητή περιοριζόταν στους καλλιεργητές που είχαν αποκτήσει πολλαπλασιαστικό υλικό, δεν θα ήταν δυνατό να ελεγχθεί ένας καλλιεργητής ο οποίος δεν δηλώνει αν προέβη σε φύτευση του προϊόντος της συγκομιδής ή αν ανέθεσε σε μεταποιητή να προβεί σε επεξεργασία των σπόρων της συγκομιδής και, ενδεχομένως, σε ποια επιχείρηση.
- 30 Όσον αφορά τον σκοπό των επίμαχων κανονισμών, η Γερμανική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι το δικαίωμα πληροφόρησης του κατόχου δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας έναντι του μεταποιητή δεν συνιστά παρεπόμενο δικαίωμα του δικαιώματος αποζημίωσης, αλλά μια μοναδική και πρωτότυπη έννομη σχέση μεταξύ του ως άνω κατόχου και του μεταποιητή. Αν το ως άνω δικαίωμα πληροφόρησης του κατόχου δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας έπρεπε να εξαρτηθεί από την εκ μέρους του απόδειξη ότι παρασχέθηκαν συγκεκριμένες υπηρεσίες μεταποίησης προστατευόμενων φυτικών ποικιλιών που ανήκουν σε αυτόν, το εν λόγω δικαίωμα θα είχε ως μόνο σκοπό την επιβεβαίωση ήδη γνωστών πληροφοριών και δεν θα συνιστούσε ίδιο δικαίωμα πληροφόρησης έναντι του μεταποιητή.
- 31 Ως προς την αρχή της αναλογικότητας, η STV παρατηρεί ότι, χάρη στην παρεχόμενη από τον κανονισμό 2100/94 δυνατότητα μεταποίησης, χωρίς άδεια, των σπόρων της συγκομιδής η οποία ελήφθη με τη φύτευση προστατευόμενων φυτικών ποικιλιών, οι υπηρεσίες που παρέχουν οι μεταποιητές συνιστούν κερδοφόρα δραστηριότητα που καθιστά δυνατή την αποκόμιση σημαντικών οφελών. Η αίτηση παροχής πληροφοριών δεν απαιτεί ιδιαίτερα έξοδα ούτε δυσανάλογα βάρη για τους μεταποιητές. Αντιθέτως, οι κάτοχοι δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών ευρίσκονται σε πολύ ασθενέστερη θέση, καθόσον, εάν δεν λάβουν τις αποζημιώσεις για τις άδειες και τις φυτεύσεις του προϊόντος της συγκομιδής, δεν μπορούν να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους.
- 32 Η Brangewitz είναι της γνώμης ότι είναι δυσανάλογο το να λαμβάνεται υπόψη μόνον η ιδιότητα του μεταποιητή. Η ως άνω εταιρία εκτιμά ότι ο μεταποιητής υπέχει υποχρέωση παροχής πληροφοριών μόνον όταν ο κάτοχος δικαιώματος επί φυτικής

ποικιλίας αποδεικνύει ότι η προστατευόμενη ποικιλία του αποτέλεσε αντικείμενο μεταποιήσεως στην εκμετάλλευση του εν λόγω μεταποιητή. Εάν τούτο δεν ίσχυε, κάθε μεταποιητής θα μπορούσε να λάβει απεριόριστο αριθμό αιτήσεων παροχής πληροφοριών εκ μέρους των διαφόρων κατόχων δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών.

- 33 Η Ολλανδική Κυβέρνηση εκτιμά ότι η γενική αρχή επί της οποίας στηρίζεται ο κανονισμός 2100/94 είναι η επίτευξη ισορροπίας μεταξύ, αφενός, των εννόμων συμφερόντων του καλλιεργητή και του μεταποιητή και, αφετέρου, εκείνων του κατόχου δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας. Η ως άνω κυβέρνηση συνάγει εξ αυτού ότι ο κάτοχος πρέπει να μπορεί να λάβει πληροφορίες από τον καλλιεργητή ή τον μεταποιητή, όταν διαθέτει ενδείξεις που του παρέχουν τη δυνατότητα να θεωρήσει ότι χρησιμοποιήθηκε πολλαπλασιαστικό υλικό μιας προστατευόμενης ποικιλίας.
- 34 Η Επιτροπή επισημαίνει ότι οι μεταποιητές δεν έρχονται σε επαφή με τον κάτοχο δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας ούτε ως αγοραστή σπόρων ούτε ως οφειλέτη αποζημιώσεως. Οι μεταποιητές ασκούσαν τη δραστηριότητά τους ως παρέχοντες υπηρεσίες κατά την έννοια των επίμαχων κανονισμών μόνο σε σχέση με τους καλλιεργητές. Στο πνεύμα αυτό, η ομάδα των μεταποιητών που μνημονεύεται στο άρθρο 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94 δεν μπορεί να είναι πλέον εκτεταμένη από την ομάδα των καλλιεργητών που μνημονεύεται στην ίδια διάταξη, για λογαριασμό της οποίας οι μεταποιητές ασκούν τις δραστηριότητές τους.
- 35 Η Επιτροπή εκτιμά ότι, όπως προκύπτει από τα άρθρα 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94 και 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1768/95, και ειδικότερα από το στοιχείο β' της τελευταίας διατάξεως, μόνον οι μεταποιητές, οι οποίοι προέβησαν σε μεταποιήσεις προστατευόμενων φυτικών ποικιλιών και οι οποίοι το γνωρίζουν ή δύνανται να το γνωρίζουν, υπέχουν υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Επομένως, εναπόκειται στο πρόσωπο που επιθυμεί να λάβει πληροφορίες να αποδείξει ότι υπάρχουν πραγματικές ενδείξεις από τις οποίες προκύπτει ότι ο ενδιαφερόμενος μεταποιητής παρέσχε τέτοιες υπηρεσίες με σκοπό τη μεταποίηση των προστατευόμενων σπόρων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 36 Πρέπει εκ προοιμίου να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94, απαιτείται η άδεια του κατόχου κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας όσον αφορά τα συστατικά ποικιλίας ή τα συγκομισθέντα υλικά της προστατευόμενης ποικιλίας, ιδίως για την παραγωγή ή την αναπαραγωγή (πολλαπλασιασμό) και για την επεξεργασία με σκοπό την αναπαραγωγή.
- 37 Οι διατάξεις του άρθρου 14 του εν λόγω κανονισμού, οι οποίες, όπως προκύπτει από τη δέκατη έβδομη και τη δέκατη όγδοη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, θεσπίστηκαν προς εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος της διασφάλισης της γεωργικής παραγωγής, συνιστούν εξαίρεση από τον κανόνα αυτό (βλ. απόφαση Schulin, προπαρατεθείσα, σκέψη 47).
- 38 Η παράγραφος 1 του εν λόγω άρθρου 14 επιτρέπει στους καλλιεργητές να χρησιμοποιούν, για σκοπούς αναπαραγωγής σε αγρό της εκμεταλλεύσεώς τους, το προϊόν της συγκομιδής το οποίο έλαβαν φυτεύοντας, στην εκμετάλλευσή τους, πολλαπλασιαστικό υλικό μιας ποικιλίας, εκτός των υβριδίων ή των σύνθετων ποικιλιών, η οποία καλύπτεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών, όσον αφορά ένα από τα γεωργικά φυτικά είδη που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου (στο εξής: ποικιλία που καλύπτεται από το προνόμιο).
- 39 Το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94 διευκρινίζει ότι οι προϋποθέσεις της παρεκκλίσεως που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και διασφάλισης των εννόμων συμφερόντων του δημιουργού της φυτικής ποικιλίας και του καλλιεργητή καθορίζονται με κανονισμό εφαρμογής βάσει ορισμένου αριθμού κριτηρίων. Μεταξύ των κριτηρίων αυτών, το εν λόγω άρθρο 14, παράγραφος 3, προβλέπει, στην τέταρτη περίπτωση του, ότι, εξαιρουμένων των μικροκαλλιεργητών, «οι λοιποί καλλιεργητές θα υποχρεούνται να καταβάλουν στον κάτοχο μια δίκαιη αμοιβή» και, στην έκτη περίπτωση του, ότι «οι καλλιεργητές και οι μεταποιητές παρέχουν, κατόπιν σχετικής αιτήσεως, κατάλληλες πληροφορίες στους κατόχους».

- 40 Σε αντίθεση με ό,τι ισχυρίζεται η STV, από την οικονομία του άρθρου 14 του κανονισμού 2100/94, το οποίο επιγράφεται «Παρέκκλιση από τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικής ποικιλίας», καθώς και από το γράμμα της παραγράφου 3 του εν λόγω άρθρου 14, προκύπτει ότι η έκτη περίπτωση της ως άνω παραγράφου δεν αφορά όλους τους μεταποιητές.
- 41 Συγκεκριμένα, το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94, που προβλέπει εξάλλου ρητώς ότι οι προϋποθέσεις της παρεκκλίσεως που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου καθορίζονται με κανονισμό εφαρμογής, πρέπει να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της εν λόγω παραγράφου 1 και δεν μπορεί συνεπώς να αφορά περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω παρέκκλιση δεν μπορεί να έχει καν εφαρμογή (βλ. απόφαση Schulin, προπαρατεθείσα, σκέψη 52).
- 42 Έτσι, αφενός, από το άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94 προκύπτει ότι η παρέκκλιση αυτή ισχύει μόνο για γεωργικά φυτικά είδη που αναφέρονται ρητώς στην παράγραφο αυτή. Επομένως, όπως επεσήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 29 των προτάσεών του, η παρέκκλιση αφορά μόνον τους μεταποιητές που παρέσχον υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη με τη φύτευση φυτικών ειδών που απαριθμούνται στην εν λόγω παράγραφο 2 του άρθρου 14, καθόσον τα είδη αυτά είναι τα μόνα επί των οποίων εφαρμόζεται η εν λόγω παρέκκλιση.
- 43 Αφετέρου, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94, το δικαίωμα των καλλιεργητών να φυτεύουν, χωρίς προηγούμενη έγκριση του κατόχου, το προϊόν της συγκομιδής το οποίο ελήφθη με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας που καλύπτεται από το προνόμιο έχει ως αντιστάθμισμα την υποχρέωσή τους να παρέχουν, κατόπιν σχετικής αιτήσεως του εν λόγω κατόχου, χρήσιμες πληροφορίες και, εξαιρουμένων των μικροκαλλιεργητών, να καταβάλλουν στον ως άνω κάτοχο μια δίκαιη αμοιβή. Κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζονται τα έννομα συμφέροντα, αντιστοίχως, των γεωργών και των κατόχων όσον αφορά τις άμεσες σχέσεις τους.

- 44 Αντιθέτως, όσον αφορά τους μεταποιητές, το άρθρο 14, παράγραφος 3, δεύτερη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94 διευκρινίζει ότι το προϊόν της συγκομιδής μπορεί να υφίσταται μεταποίηση για φύτευση «είτε από τον ίδιο τον καλλιεργητή είτε από τρίτους που του παρέχουν υπηρεσίες». Επομένως, οι καλλιεργητές αποφασίζουν αν θα προσφύγουν στις υπηρεσίες ενός μεταποιητή ή αν θα προβούν οι ίδιοι στη μεταποίηση του προϊόντος της συγκομιδής. Το δικαίωμα του μεταποιητή να παρέχει τέτοιες υπηρεσίες απορρέει, στην πραγματικότητα, από το δικαίωμα του καλλιεργητή, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, να φυτεύει το προϊόν της συγκομιδής το οποίο έλαβε φυτεύοντας μια ποικιλία που καλύπτεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών, χωρίς προηγούμενη έγκριση του κατόχου.
- 45 Κατά συνέπεια, η υποχρέωση του μεταποιητή να παρέχει πληροφορίες στον κάτοχο εξαρτάται επίσης από την εκ μέρους ενός καλλιεργητή χρήση της παρεκκλίσεως που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94 και από την απόφαση του εν λόγω καλλιεργητή να προσφύγει στις υπηρεσίες του ως άνω μεταποιητή για τη μεταποίηση του προϊόντος της συγκομιδής.
- 46 Επομένως, το δικαίωμα του κατόχου να ζητεί από τον μεταποιητή χρήσιμες πληροφορίες αποτελεί, κατ' αρχήν, συνάρτηση της εκ μέρους του τελευταίου παροχής υπηρεσιών μεταποίησεως του προϊόντος της συγκομιδής για λογαριασμό ενός καλλιεργητή που χρησιμοποιεί ή θα χρησιμοποιήσει υπέρ αυτού την παρέκκλιση που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94 ή, με άλλες λέξεις, της εκ μέρους του εν λόγω μεταποιητή παροχής υπηρεσιών μεταποίησεως του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας που καλύπτεται από το προνόμιο, με σκοπό τη φύτευσή του.
- 47 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι δεν ασκεί επιρροή το αν, όπως ισχυρίζονται η STV και η Γερμανική Κυβέρνηση, οι μεταποιητές, προς εξυπηρέτηση του επαγγελματικού συμφέροντός τους, μεταποιοούν τους σπόρους του προϊόντος της συγκομιδής που προορίζονται για φύτευση όλων των ποικιλιών που τους παραδίδουν οι καλλιεργητές, συμπεριλαμβανομένων, αναμφισβήτητα, των σπόρων

των ποικιλιών που καλύπτονται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών, σε αντίθεση με τους καλλιεργητές οι οποίοι, βάσει ιδίως της γεωγραφικής τοποθεσίας των κτημάτων τους, των κλιματολογικών συνθηκών καθώς και των πιθανοτήτων πωλήσεως, προβαίνουν σε μια ενσυνείδητη επιλογή των ποικιλιών και της χρησιμοποίησής ή όχι του προϊόντος της συγκομιδής.

- 48 Όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1768/95, αρκεί η διαπίστωση ότι, δεδομένου ότι ο εν λόγω κανονισμός αποτελεί κανονισμό εφαρμογής διευκρινίζοντα τις προϋποθέσεις της παρεκκλίσεως του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94, οι διατάξεις του δεν μπορούν, εν πάση περιπτώσει, να επιβάλλουν στους μεταποιητές υποχρεώσεις μεγαλύτερης εκτάσεως απ' ό,τι εκείνες που απορρέουν από τον κανονισμό 2100/94 (βλ., όσον αφορά τους καλλιεργητές, απόφαση Schulin, προπαρατεθείσα, σκέψη 60).
- 49 Περαιτέρω, το άρθρο 9, παράγραφος 1, του κανονισμού 1768/95 διευκρινίζει ότι οι λεπτομέρειες των πληροφοριών που ο μεταποιητής πρέπει να παράσχει στον κάτοχο δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94 μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συμβάσεως μεταξύ «του κατόχου και του ενδιαφερομένου μεταποιητή». Επομένως, η πρώτη περίοδος της παραγράφου 2 του ιδίου άρθρου, η οποία ορίζει ότι, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν έχει συναφθεί ή δεν ισχύει μια τέτοια σύμβαση, «ο μεταποιητής» πρέπει να διαβιβάσει στον «κάτοχο», μετά από αίτηση του κατόχου, δήλωση σχετικά με ορισμένες χρήσιμες πληροφορίες, πρέπει να θεωρηθεί ότι αφορά αποκλειστικά, όπως η προαναφερθείσα παράγραφος 1, τον ενδιαφερόμενο κάτοχο και τον ενδιαφερόμενο μεταποιητή (βλ., όσον αφορά τους καλλιεργητές, απόφαση Schulin, προπαρατεθείσα, σκέψη 61).
- 50 Το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1768/95, το οποίο διευκρινίζει ότι ο μεταποιητής οφείλει να πληροφορήσει τον κάτοχο, κατόπιν αιτήσεως, αν έχει παράσχει υπηρεσίες μεταποίησής του προϊόντος της συγκομιδής που ανήκει σε μία ή περισσότερες ποικιλίες του κατόχου για καλλιέργεια, «όπου η

ποικιλία ή οι ποικιλίες δηλώθηκαν ή έγιναν γνωστές στον μεταποιητή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο», στηρίζεται στην ίδια αντίληψη. Συγκεκριμένα, εξ ορισμού, η ως άνω διάταξη μπορεί να αφορά μόνον τους μεταποιητές που παρέσχον υπηρεσίες μεταποιήσεως του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη με τη φύτευση μιας ποικιλίας που ανήκει στον κάτοχο και καλύπτεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών.

- 51 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι τα άρθρα 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94 και 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1768/95 δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν στους κατόχους δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών να απαιτούν από κάθε μεταποιητή την παροχή, κατόπιν αιτήσεως, κάθε χρήσιμης πληροφορίας.
- 52 Ωστόσο, από το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94 και ειδικότερα από τη δεύτερη και την έκτη περίπτωση της εν λόγω διατάξεως προκύπτει ότι η υποχρέωση την οποία υπέχει ο μεταποιητής να παρέχει πληροφορίες στον κάτοχο έχει ως αντικείμενο να παρασχεθεί στον τελευταίο η δυνατότητα να ελέγξει αν καλλιεργητές χρησιμοποίησαν υπέρ αυτών την παρέκκλιση που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου όσον αφορά μία από τις ποικιλίες του που καλύπτονται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών καθώς και, ενδεχομένως, σε ποιες ποσότητες, με σκοπό, ιδίως, τον ορθό υπολογισμό των οφειλόμενων αμοιβών, και ότι η εν λόγω υποχρέωση στηρίζεται στο γεγονός ότι ο μεταποιητής επικουρεί τον καλλιεργητή κατά την άσκηση, εκ μέρους του τελευταίου, του δικαιώματος που διαθέτει δυνάμει του άρθρου 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94.
- 53 Επομένως, δεδομένου ότι, αφενός, είναι δυσχερές για τον κάτοχο να ασκήσει το δικαίωμά του επί της παροχής πληροφοριών έναντι των καλλιεργητών, λόγω του γεγονότος ότι από την εξέταση ενός φυτού δεν μπορεί να αποδειχθεί αν ελήφθη με χρησιμοποίηση του προϊόντος της συγκομιδής ή από την αγορά σπόρων, και, αφετέρου, λαμβανομένης υπόψη της υποχρέωσης διασφάλισης των εννόμων συμφερόντων αντιστοίχως του δημιουργού και του καλλιεργητή, όπως αυτή προκύπτει από τα άρθρα 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94 και 2 του κανονισμού 1768/95 (βλ. απόφαση Schulin, προπαρατεθείσα, σκέψη 63), πρέπει να επιτρέπεται στον κάτοχο να ζητεί πληροφορίες από τον μεταποιητή σχετικά με μία από τις ποικιλίες του που καλύπτονται από το προνόμιο, εφόσον διαθέτει ένδειξη

περί του ότι ο μεταποιητής αυτός παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού της εν λόγω ποικιλίας, με σκοπό τη φύτευσή του. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι το ως άνω δικαίωμα του κατόχου δεν εξαρτάται από το αν οι σχετικές ποικιλίες δηλώθηκαν στον μεταποιητή ή αν περιήλθαν σε γνώση του.

- 54 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι στο πρώτο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού 1768/95, δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι προβλέπουν για τον κάτοχο κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας τη δυνατότητα να ζητήσει από έναν μεταποιητή τις πληροφορίες που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις όταν ο κάτοχος δεν διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ο τελευταίος παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας του κατόχου η οποία καλύπτεται από το προνόμιο, με σκοπό τη φύτευσή του.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 55 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν, στην περίπτωση που ο κάτοχος διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ένας μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας καλυπτόμενης από το προνόμιο ποικιλίας του κατόχου, οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού 1768/95, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι υποχρεώνουν τον οικείο μεταποιητή να παράσχει πληροφορίες ως προς όλους τους καλλιεργητές για τους οποίους παρέσχε υπηρεσίες μεταποίησης της επίμαχης ποικιλίας ή μόνον ως προς τους καλλιεργητές για τους οποίους ο κάτοχος διαθέτει ενδείξεις ότι ο μεταποιητής παρέσχε υπηρεσίες μεταποίησης της προστατευόμενης ποικιλίας του.

Παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο

- 56 Η Brangewitz ισχυρίζεται ότι, δεδομένου ότι ο κάτοχος διαθέτει επαρκείς δυνατότητες προκειμένου να προβάλει τα δικαιώματά του έναντι των καλλιεργητών οι οποίοι χρησιμοποιούν τις προστατευόμενες ποικιλίες του, η αίτηση παροχής πληροφοριών η οποία απευθύνεται στον μεταποιητή μπορεί να χρησιμεύσει μόνο για τον έλεγχο της ακρίβειας και της πληρότητας των σχετικών με έναν καλλιεργητή στοιχείων.
- 57 Αν επιτρεπόταν στους κατόχους να απευθύνουν ερωτήσεις στους μεταποιητές, οι κάτοχοι θα ελάμβαναν πληροφορίες σχετικά με τους καλλιεργητές τις οποίες οι τελευταίοι δεν ήσαν υποχρεωμένοι να παράσχουν οι ίδιοι στο πλαίσιο μιας απλής αιτήσεως παροχής πληροφοριών και οι οποίες, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφοι 5 και 6, του κανονισμού 1768/95, μπορούν να ανακοινώνονται στους κατόχους από τρίτους μόνο σε περίπτωση εξουσιοδοτήσεως παρασχεθείσας από τους καλλιεργητές.
- 58 Η STV, η Γερμανική Κυβέρνηση και η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι ένας μεταποιητής ο οποίος προβαίνει στη μεταποίηση των σπόρων μιας προστατευόμενης ποικιλίας οφείλει να πληροφορεί τον κάτοχο ως προς όλους τους καλλιεργητές που του ανέθεσαν να προβεί στη μεταποίηση της εν λόγω ποικιλίας, και όχι μόνον ως προς τους καλλιεργητές που είναι ήδη γνωστοί στον κάτοχο.
- 59 Η Ολλανδική Κυβέρνηση εκτιμά ότι η υποχρέωση παροχής πληροφοριών, την οποία υπέχει ο μεταποιητής, θα έπρεπε να επεκταθεί σε όλους τους καλλιεργητές ως προς τους οποίους ο κάτοχος της προστατευόμενης ποικιλίας έχει ενδείξεις από τις οποίες προκύπτει ότι οι εν λόγω καλλιεργητές ανέθεσαν την επεξεργασία των σπόρων της εν λόγω ποικιλίας στον μεταποιητή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 60 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 46 της παρούσας αποφάσεως, το δικαίωμα του κατόχου να ζητεί από τον μεταποιητή χρήσιμες πληροφορίες αποτελεί, κατ' αρχήν, συνάρτηση της εκ μέρους του μεταποιητή παροχής υπηρεσιών μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας του κατόχου η οποία καλύπτεται από το προνόμιο, με σκοπό τη φύτευσή του.
- 61 Επομένως, εφόσον, όπως διαπίστωσε το Δικαστήριο στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως, ο κάτοχος έχει τη δυνατότητα να ζητεί πληροφορίες από τον μεταποιητή σχετικά με μία από τις ποικιλίες του οι οποίες καλύπτονται από το προνόμιο, εφόσον διαθέτει ένδειξη περί του ότι ο τελευταίος παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού της εν λόγω ποικιλίας με σκοπό τη φύτευσή του, έπεται αναγκαστικά, κατ' αρχήν, ότι, εφόσον χρειάζεται, ο μεταποιητής οφείλει να του παράσχει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με όλους τους καλλιεργητές στους οποίους παρέσχε τέτοιες υπηρεσίες ως προς τη σχετική ποικιλία.
- 62 Συγκεκριμένα, όπως επεσήμανε η Επιτροπή, η υποχρέωση του μεταποιητή να παράσχει πληροφορίες, καίτοι εξαρτάται από την εκ μέρους ενός καλλιεργητή χρήση της παρεκκλίσεως που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 1, του κανονισμού 2100/94 και από την απόφαση του εν λόγω καλλιεργητή να προσφύγει στις υπηρεσίες του μεταποιητή, συνδέεται με τις φυτικές ποικιλίες που μεταποίησε και όχι με τον καλλιεργητή, ο οποίος είναι πελάτης του.
- 63 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται από το άρθρο 9, παράγραφος 2, του κανονισμού 1768/95, σύμφωνα με το οποίο ο μεταποιητής οφείλει να διαβιβάσει στον κάτοχο, μετά από αίτηση του κατόχου, δήλωση σχετικά με τις χρήσιμες πληροφορίες,

μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται το αν ο μεταποιητής παρέσχε υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής που ανήκει σε μια ή περισσότερες ποικιλίες του κατόχου για καλλιέργεια, η ποσότητα του προϊόντος συγκομιδής που ανήκει στη συγκεκριμένη ποικιλία ή στις συγκεκριμένες ποικιλίες που μεταποιήθηκαν, οι ημερομηνίες και οι τόποι όπου παρασχέθηκαν οι εν λόγω υπηρεσίες, καθώς και το όνομα και η διεύθυνση του προσώπου ή των προσώπων στα οποία παρείχε τις υπηρεσίες μεταποίησης. Συγκεκριμένα, η γνωστοποίηση αυτή είναι αναγκαία οσάκις ο κάτοχος διαθέτει απλώς μια ένδειξη περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας του κατόχου με σκοπό τη φύτευσή του (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, όσον αφορά την υποχρέωση των καλλιεργητών να παρέχουν πληροφορίες, απόφαση Schulin, προπαρατεθείσα, σκέψη 64).

64 Ωστόσο, ο κανονισμός 2100/94 δεν επιβάλλει στους μεταποιητές την υποχρέωση να ενημερώνονται σχετικά με την ποικιλία στην οποία ανήκουν οι σπόροι ως προς τους οποίους παρέσχον υπηρεσίες μεταποίησης. Επομένως, όσον αφορά τους καλλιεργητές ως προς τους οποίους ο κάτοχος δεν διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει σε αυτούς υπηρεσίες μεταποίησης της σχετικής ποικιλίας, η υποχρέωση του τελευταίου να παράσχει χρήσιμες πληροφορίες στον κάτοχο ισχύει μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ποικιλία δηλώθηκε στον μεταποιητή ή περιήλθε σε γνώση του, όπως προκύπτει από το άρθρο 9, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1768/95.

65 Επομένως, άπαξ και ο κάτοχος διαθέτει ένδειξη περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τον καλλιεργητή με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας του κατόχου με σκοπό τη φύτευσή του, ο μεταποιητής οφείλει να του παράσχει χρήσιμες πληροφορίες όχι μόνο σχετικά με τους καλλιεργητές ως προς τους οποίους ο κάτοχος διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει τις εν λόγω υπηρεσίες, αλλά και σχετικά με όλους τους άλλους καλλιεργητές στους οποίους ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει τις ως άνω υπηρεσίες, όταν η επίμαχη ποικιλία δηλώθηκε στον μεταποιητή ή περιήλθε σε γνώση του.

- 66 Κατά συνέπεια, στο δεύτερο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού 1768/95, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι, όταν ο κάτοχος διαθέτει ένδειξη περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας καλυπτόμενης από το προνόμιο ποικιλίας του κατόχου με σκοπό τη φύτευσή του, ο μεταποιητής οφείλει να του παράσχει χρήσιμες πληροφορίες όχι μόνο σχετικά με τους καλλιεργητές ως προς τους οποίους ο κάτοχος διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει τις εν λόγω υπηρεσίες, αλλά και σχετικά με όλους τους άλλους καλλιεργητές στους οποίους ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποίησης του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού της σχετικής ποικιλίας όταν η επίμαχη ποικιλία δηλώθηκε στον μεταποιητή ή περιήλθε σε γνώση του.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 67 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών, σε συνδυασμό με τις

διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού (ΕΚ) 1768/95 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 1995, για τη θέσπιση εκτελεστικών κανόνων σχετικά με τη γεωργική εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, του κανονισμού 2100/94, δεν μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι προβλέπουν για τον κάτοχο κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας τη δυνατότητα να ζητήσει από έναν μεταποιητή τις πληροφορίες που προβλέπουν οι εν λόγω διατάξεις, όταν ο κάτοχος δεν διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποιήσεως του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας, εκτός των υβριδίων ή των σύνθετων ποικιλιών, η οποία ανήκει στον κάτοχο, καλύπτεται από το ως άνω δικαίωμα και εμπίπτει σε ένα από τα φυτικά είδη που απαριθμούνται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94, με σκοπό τη φύτευσή του.

- 2) Οι διατάξεις του άρθρου 14, παράγραφος 3, έκτη περίπτωση, του κανονισμού 2100/94, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κανονισμού 1768/95, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι, όταν ο κάτοχος διαθέτει ένδειξη περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποιήσεως του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη από τους καλλιεργητές με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού μιας ποικιλίας, εκτός των υβριδίων ή των σύνθετων ποικιλιών, η οποία ανήκει στον κάτοχο, καλύπτεται από κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικών ποικιλιών και εμπίπτει σε ένα από τα φυτικά είδη που απαριθμούνται στο άρθρο 14, παράγραφος 2, του κανονισμού 2100/94, με σκοπό τη φύτευσή του, ο μεταποιητής οφείλει να του παράσχει χρήσιμες πληροφορίες όχι μόνο σχετικά με τους καλλιεργητές ως προς τους οποίους ο κάτοχος διαθέτει ενδείξεις περί του ότι ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει τις εν λόγω υπηρεσίες, αλλά και σχετικά με όλους τους άλλους καλλιεργητές στους οποίους ο μεταποιητής παρέσχε ή προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες μεταποιήσεως του προϊόντος της συγκομιδής το οποίο ελήφθη με τη φύτευση πολλαπλασιαστικού υλικού της σχετικής ποικιλίας όταν η επίμαχη ποικιλία δηλώθηκε στον μεταποιητή ή περιήλθε σε γνώση του.

(υπογραφές)